

Liigemik

Lähte Ühisgümnaasiumi koolileht
VEEBRUAR 2025



Foto: AI

Lähte kooli nominendid aasta haridustöötaja tiitlile

21. veebruaril toimub Lähte spordihoones Eesti Vabariigi 107. sünnipäeva puhul Tartu valla pidulik vastuvõtt, kus tunnustatakse ka haridusvallas silma paistnud isikuid. Meie koolist on nomineeritud õpetajad Helle Järvalt, Triin Nagel ja Pirje Pärna ning majahaldjas Kaie Lehtsalu.

AUTOR: KAISA KREELA

Direktor Martin Pent, miks on koolitöötajate märkamine ja tunnustamine Teie arvates oluline?

Millise elukutse tunnustamine ei oleks oluline? Aga selleks, et inimesed, kes järjepidevalt pingutavad ja panustavad selle nimel, et teha head tööd, siis säärane tunnustamine või kandidaadina esitamine on kahtlemata midagi, mis võiks anda inimestele lohutust või märgi, et nende panusest saadakse aru ja nähakse seda, kui palju ressursi nad oma igapäevatoos kulutavad.

Helle Järvalti puhul tundub mulle, et tegemist on ühe pigem harvaesineva pedagoogiga, kes saab heakskiitu peaaegu igalt rindelt, ta on lugupeetud kolleegide ja õpilaste seas. Olles oma aine tugev spetsialist, aga samas ka meeldiv inimene, on temas ühendunud kombinatsioon, mis teda natuke teistest eristab.

Kaie Lehtsalu sai nomineeritud tänu sellele, et koolitöötajad töid teda ülekaalukalt esile, kuna ta on C-korpuses

töötanud juba pikki aastaid. Kuigi oma ametiülesannetes on ta justkui majahoidja, siis kolleegid ütlesid, et sõltumata omaametistmõjubtapigemmajahaldjana.

Ma tean, et Triin Nagel on vägagi pühendunud. Mulle isiklikult sümpatiseerib see, et kuigi ta on ise noor, siis temas on natuke vanakooli suhtumist. See tähendab, et ta on nõudlik, ta on range ja selle võrra ma tean, et mitte kõik õpilased teda praegu ilmselt ei fanna. Samas on ta just seda tüüpi õpetaja, kellele õpilased vaatavad tulevikus tagasi ja muudavad oma arvamust.

Aasta tugispetsialisti kategoorias, pean tunnustama, koolipoolset valikut niilihetne teha polnud, sest õpetajad esitasid võrdselt mitut erinevat kandidaati. Meil on mitmeid inimesi, kes teevad oma tööd tugipersonalina hästi, ja seda märgatakse. Antud juhul sai Pirje Pärna nimi välja valitud. Pirje on väga kohusetundlik ja väsimatu töomesilane, kooli raudvara, kes toimetab vaikelt ja rambivalguse alt väljas, kuid kelle panus oma õpilaste aitamisel on hindamatu.

Olen oma kolleegidele väga tänulik, et nad mind tunnustuse vääriliselt pidasid, samas muidugi ka üllatunud. Loomulikult oli see ootamatu, aga püüan siis vastavalt nominatsioonile oma tööd samamoodi jätkata.
Helle Järvalt, aasta kooliõpetaja nominent



Ikka on tore, et see tunnustus peale kahteteist aastat ära tuli. Ju olen siis kolleegidele oma tööga silma jäänud ning olen neile selle eest tänulik.
Kaie Lehtsalu, aasta koolitöötaja nominent

Ma olen väga rõõmus ja olin siiralt üllatunud. Nüüd tean, et mind esitasid sellele tiitlile mu õpilased ja lapsevanemad ning see teeb südame soojaks ja on mulle suur au. Kui poleks mu õpilasi, poleks ju mindki õpetajana.
Triin Nagel, aasta kooliõpetaja nominent



Eks ikka oli hea meel, et minu tööd on kolleegide poolt märgatud ja tunnustatud. Väga suur optimist ma pole, sest nomineerida sai üle kogu valla, igas koolis on tugispetsialiste ja ma ei tea, millega teised tegelevad. Põnev on oodata, aga lootusi ma liiga kõrgele ei sea.
Pirje Pärna, aasta tugispetsialisti nominent

Fotod: Maria-Sandra Täär

Gümnaasiumi õppejuhiks valiti Jürgen Hendrik Voitka

24. jaanuaril koondas direktor Martin Pent korraldusjuhi ametikoha ning töölt lahkus seetõttu Anneli Kumar, kes oli täitnud ka gümnaasiumi õppejuhi ülesanded. Täna seks on selgunud uus õppejuht, kelleks on meie kooli geograafiaõpetaja Jürgen Hendrik Voitka.

KÜSIS: KAISA KREELA

Esialgu täitis osaliselt gümnaasiumi õppejuhi ülesandeid põhikooli õppejuht Jaan Kaupmees, kuid konkurss gümnaasiumi õppejuhi kohale koormusega 0,5 kuulutati välja 7. veebruaril. Oma avalduse, elulookirjelduse ja motivatsioonikirja esitanud inimeste hulgast valiti uueks õppejuhiks geograafiaõpetaja Jürgen Hendrik Voitka, kes alustab oma tööd 17. veebruarist. Kuna seni täiskohaga geograafiat andnud õpetaja Voitka koormus oleks liiga suur, siis alates 17. veebruarist hakkavad põhikoolis geograafiat õpetama Üllar Loks (7.a, 7.b, 8.a, 9.a, 9.b) ning Martin Pent (8.b).

Miks Te otsustasite kandideerida sellele ametikohale?

See pole vast saladus, et ma kandideerisin eelmisel aastal ka direktori ametikohale

ja motivatsioon aktiivselt kooli juhtimises osaleda on ikka alles. Õppejuhi rollis saan oma panuse kooli arendamisse anda. Minu jaoks on oluline leida gümnaasiumi noortes motivatsioon, kuhu nad edasi õppima tahavad minna, mistõttu peab ka gümnaasiumikeskkond olema avastamist ja arengut soosiv. Ma arvan, et mul on piisavalt innovaatiline ja leidlik maailmavaade õppe korraldamisele, et selline keskkond luua.

Kas Teil on plaanis suuremaid muudatusi, mida tahaksite juba selle õppeaasta lõpuks ellu viia?

Väga konkreetseid ei oska hetkel sõnadesse panna, aga üleüldiselt jah, ja need on

ennekõike seotud töö efektiivsusega, et süsteemid oleksid arusaadavad kõigile: nii õpilastele, õpetajatele kui ka lapsevanematele. Näiteks seoses sisseastumistega, uurimistöödega, lõpuprojektidega, et ükski osapool ei jääks üheski etapis hätta.

Pikema aja plaan, mida ei saa kohe kevade jooksul rakendada, on üle vaadata gümnaasiumi suunad sellise eesmärgiga, et need toetaksid arengut ka pärast lõpetamist. Loodussuund on kõige värskem, enne kui ma õppejuhiks sain, tegelesin mina sellega. Mingit sellelaadset värskenduskuuri, koostööd ülikoolidega on vaja luua ka teistesse suundadesse.



ÜKS KÜSIMUS: koolielu eri nurkadest

Kooli igapäevaelu mõjutavad nii õpetajad, kooli töötajad kui ka õpilased, kellel kõigil on oma roll ja vaatenurk. Küsisime kaheksalt erinevalt inimeselt just nende töö ja arvamustega seotud küsimusi!

KÜSISID: KRISETE PÄRNA, MIA MARIA KOPLIMÄGI



Matemaatikaõpetaja Kertu Palm, kuidas on 9. klassi õpilased valmis varem toimuvaks matemaatikaeksamiks?

Eks see valmisolek ole erinev. Mõned õpilased on nii valmis, kui nad praegu saavad olla, aga mõned peavad hoolega õppima hakka-

ma. Eksamiks valmistume pidevalt ning kuna saime esimesel poolaastal ühe tunni nädalas lisaks, siis peaksime jõudma kõik vajalikud teemad ära õpetada. Meil on jäänud veel paar teemat ning siis saab üldiselt kordama hakata. Eksamil hakkama saamine sõltub juba õpilastest ja nende panusest õppimisse.



Õppejuht Jaan Kaupmees, millised on põhikooli suurimad mured ja rõõmud?

Põhikooli suurimad mured on õpilaste madal pingetaluvus, madal motivatsioon õppida ja saavutada väga häid tulemusi, tõsised mured on käitumisreeglitest kinnipidamises, järjekindlal töökusel ja soovil ise edasi areneda. Loodetakse, et kõik teadmised ja oskused pannakse kulbiga pähe või on saadavad internetist või küll keegi teine minu eest ära teeb. Probleemiks on suur puudumine koolist ja hulgaliselt negatiivsetele hinnetele õppimine. Rõõmudeks on ühised ettevõtmised klassiti, kooliastmeti, kooliga ühiselt. Samuti väga tublid õpilased, kes on tõsiselt motiveeritud ja tahavad enda ja kaaslaste elu paremuse poole viia.

Majandusjuhataja Kerli Jõesaar, mida olete seni jõudnud koolis ära teha ja mis on järgmisena plaanis?

Praegu ja tulevik on suunatud suuresti ruumide ja inventari uuendamisele.

Psühholoog Liivi Moore, mis on Teie arvates kõige olulisem teema, millega Lähte koolis tegelema hakkate?

Vist on võimatu öelda, mis on kõige olulisem teema, aga ärevus on võib-olla kõige levinum nähtus, mis hoiab meid nii elus kui ka hukutab vaimu, kui selle kontrolli all hoidmisest pole inimesel ega teda ümbritsevatel aimu. Ehk siis on üks teemadest kahjustava ärevuse märkamine ja ohjamine.



Emakeeleõpetajad Elo Kaart, Ilona Võik ja Triin Nagel, millised on kolm kirjandusteost, mida iga eestlane peaks lugema?

Meie jaoks on eesti kirjanduse tüvitekstid, mida iga eestlane peaks olema elu jooksul (läbi) lugenud, järgmised: O. Lutsu „Kevade“, A. H. Tammsaare „Tõde ja õigus“ ning Juhan Liivi luule. Lisaks ei tohiks ära unustada Hando Runneli sõnu „Rahvas algab raamatust.“, mis ühtlasi on ka raamatuaasta motoks. Mõnusat lugemist!

Õpilasesinduse president Loteliis Limbak, kuidas õpilasesinduse töö edeneb? Mis on teatud ja mis on plaanis?

Hetkel oleme korraldanud kaks erinevat stiilipäeva, helkuri-kontrolli, kutsunud üles klasse oma klassiuksi kaunistama ja olime ka pi-parkoogikullerid. Plaanis on veel palju, aga kui palju sellest plaanist korraldada suudame, olen-eb sellest, paljud ÕE liikmed aktiivselt kaasa aitavad ja tahavad korraldada. Eelmisel koosolekul käis meid kahjuks kohal ainult kolm: mina, eelmine ÕE president Kaisa ja meie mentor Kristi. Tegelikult ootasime koosolekule umbes kümmet inimest, kes Messengeris hääletasid *pollis* selle kuupäeva poolt. Koosolekul pidime paika panema sõbrapäeva tegevused, mida me tegimegi, kuid nüüd üritame ka teistega millalgi kokku saada, et küsida nende arvamusi ja ideid. (21.01)



„Kaotamine on kõige suurem õpetaja,” leiab vibuspordiga tegelev kümnnendik Ander Sepp

Noor ja andekas vibulaskja Ander (10.t) avastas vibuspordi juhuslikult suvepäevadel Lätis ja nüüdseks on ta tõusnud Euroopa meistriks ning unistab olümpiamängudest. Ta jagab oma treeningrutiini ning räägib, kuidas kaotused on teda õpetanud ja miks just vibusport sobib talle kõige paremini.

KÜSIS: SANDRA SIILBEK

Kuidas avastasid vibuspordi ja miks see Sulle meeldib?

Avastasin vibuspordi ema töökoha suvepäevadel Lätis, kus tutvustati seda ala. Mul läks seal hästi ning Läti peakohtunik ja vibulaskja Agathe ütles, et mul on annet. Tema soovitas Tartus üles otsida treener Kadi, kellega ma seejärel trenni alustasingi. Ma valisin vibuspordi ka seetõttu, et ei saanud jalgpallikarjääri vigastuse tõttu jätkata. Vibusport meeldib mulle, sest see on individuaalne ala – sa saad loota ainult iseendale.

Mis Sulle Lähte koolis meeldib?

Lähte koolis on head ja toetavad õpetajad ning väga hea söök.

Mis võiks koolis teisiti olla? Telefonid võiksid koolis olla lubatud.



Berliini Open võistluse secondary turnamendi päev nr 3.

Kus näed end kümne aasta pärast? Näen end olümpiafinaalis.

Milline on Su treeningute rutiin?

Talvel käin tavaliselt trennis kaks korda nädalas. Kevadest sügiseni saan lisaks ka kodus vibu lasta.

Kas Sul on mõni eeskuju, keda jälgid?

Jah, minu suurimad eeskujud on Kim Woojin ja Brady Ellison.

Mis on olnud Su seni suurim saavutus vibuspordis?

Olen Euroopa meister vibujahis U18-vanuseklassis ja võitnud Eesti sisekarika U18-kategoorias.

Kuidas arendad oma täpsust ja stabiilsust laskmisel?

Treeningutel on kõige olulisem teha alati samu liigutusi. Samuti ei tohi mõelda punktide peale, vaid keskenduda tehnikale.

Kuidas tuled toime võistluspinge ja raskete olukordadega?

Olen käinud paljudel võistlustel ja õppinud võistluspinge madalana hoidma. Aga natuke pinget peab alati olema. Raskete olukordade puhul on oluline enesekindlus ja otsustavus neist olukordadest läbi minna.

Millist nõu annaksid algajale, kes soovib alustada vibuspordiga?

Peab uskuma endasse ja olema järjepidev. Alguses ei lähe kõik kohe kümnesse, aga harjutades tuleb oskus.

Milline on treeneri või kaaslaste roll Sinu arengus?

Minu treener on üks parimaid – ta on väga toetav ja humoorikas. Ka kaaslaste toetus on olnud väga tähtis minu edusammude juures.

Millised kogemused on Sind võistlustel kõige rohkem õpetanud?

Kaotamine on kõige suurem õpetaja. See annab motivatsiooni paremaks saada.

Mis on Su suurim unistus vibusportlasena?

Minu unistus on jõuda olümpiamängudele ja tuua sealt koju medal.

Kuidas sporditegemine mõjutab Su koolielu?

See ei mõjuta koolielu väga palju, välja arvatud pikemad võistlused, mille tõttu tuleb vahel puududa.



Energiajookide tarbimine koolinoorte seas on murettekitav trend

Energiajookide tarbimine noorte seas on kujunenud tõsiseks probleemiks, see mõjutab nii nende tervist kui ka õpitulemusi. Ehkki need joogid lubavad kiiret energia-laengut ja vaimset erksust, kaasnevad nendega ka riskid, mida noored sageli ei teadvusta.

AUTOR: STIINA VIHHER

Mis teeb energiajookidest probleemsed joogid?

Energiajookides sisalduvad suured kogused kofeiini ja suhkrut mõjutavad otseselt keha ja vaimu. Noorte organism pole sama vastupidav kui täiskasvanute oma, mistõttu võivad liigsed kogused kofeiini põhjustada südameklõppimist, unehäireid, ärevust ja isegi sõltuvust. Lisaks sisaldavad paljud energiajookide brändid stimulannte, mis võivad koostoimes teiste ainete või ravimitega olla tervisele ohtlikud. Eriti murettekitav on energiajookide tarbimine hommikuti enne koolipäeva algust. Mitmed õpetajad on märganud, et energiajooke joonud õpilased on tunnis rahutud, keskendumisvõimetud ning õhtuks täielikult kurnatud, kuna esialgne energialaeng asendub väsimuse ja ärrituvusega.

Kuidas noored seda probleemi õigustavad?

Paljud noored usuvad, et energiajookide tarbimine aitab neil paremini keskenduda ja koolipäeva läbida. Tegelikult on see sageli lühiajaline efekt, mis viib

pikaajalisema energiakurnatuseni. Mõned noored mainivad ka, et nad järgivad reklaamidest ja sotsiaalmeediast inspireeritud trende, mis esitavad energiajooke kui moodsat ja põnevat tarbimisvalikut.

Õpetajate ja lapsevanemate mure

Kooliõpetajad ja lapsevanemad on üha enam väljendanud muret energiajookide kättesaadavuse üle. Vaatamata seadustele, mis keelavad nende müümise alla 16-aastastele, leiavad õpilased viise nende hankimiseks. Paljud neist ostavad energiajooke koolide lähedal asuvatest poodidest või kaasõpilastelt. Õpetajad on märganud ka, et õpilaste vahel levib ekslik arusaam, et energiajook on süütum kui näiteks kohv või alkohol. Tegelikult võivad aga pikaajalised tervisemõjud olla sama tõsised.

Energiajookide tarbimine on probleem, mis nõuab teadlikku lähenemist nii õpilastelt, vanematelt, koolidelt kui ka seadusandjalt. Noorte tervise ja tuleviku nimel tuleb rõhutada tervislikke eluviise ja pakkuda paremaid alternatiive. Kui me seda ei tee, võib



FOTO: STIINA VIHHER

Õpilaste koolipäevade reaalsus.

tänane energiapõhine elustiil tuua kaasa pikaajalisi tagajärgi, mille mõju avaldub aastate pärast. Tulevik algab teadlikkusest – nii noored kui ka täiskasvanud peavad mõistma, et tõeline energia tuleb tasakaalustatud elustiilist, mitte purgist.

Mida saaks ette võtta?

Probleemi lahendamiseks on esialgselt vaja teadvustada endale, et energiajookide tarbimine on suureks probleemiks.

Teadlikkuse tõstmine

Koolides võiks korraldada teavituseprogramme, kus räägitakse energiajookide mõjust tervisele ja õppimisvõimele. Noored peavad mõistma nende jookide tarbimisega kaasnevaid riske.

Rangemad reeglid

Koolide lähedal võiks keelata energiajookide müügi ja tõhustada järelevalvet, et alla 16-aastased ei saaks neid osta.

Vanemate roll

Lapsevanemad peaksid olema teadlikud oma laste harjumustest ja suunama neid tervislikumate alternatiivide poole.

Koolikohvikud

Koolid peaksid vältima selliste jookide pakkumist ning soodustama tervislikke tooteid, mis annavad energiat pikemaks ajaks.

Piltuudised



FOTO: ERAKOGU

Noori raamatusepp röömustas raamatukoguhoidja Kreet Klamp, kes luges neile ette esimese peatüki Jaan Rannapi lasteraamatust „Nublu“.



FOTO: ERAKOGU

6.a klassi õpilane Evert Neeme osales RMK korraldatud joonistusvõistluses „Metsa läksin ma!“. 4357 laekunud tööst valiti välja 36, mis trükitakse postkaartidena, nii ka Everti meistriteos „Metsa läksin ma ja metsa läks kamp noorkotkaid ka“.



FOTO: HELENA SAAR

23. jaanuaril külastas kooli Eesti Vähiliidu esindaja Hanno Egipt, kes pidas loengu III ja IV kooliastme õpilastele. Kohtumise teemaks oli nikotiini sisaldavate toodete tarbimine, nende kahjulik mõju organismile ning suitsetamisest hoidumine. Eesmärk oli panna noori mõtlema selle üle, kas suitsetamisega alustamine on mõistlik valik.



FOTO: ERAKOGU

17. jaanuaril toimusid Tabivere Põhikoolis kõrgushüppe võistlused, kus saavutasid ka Lätte kooli noored sportlased häid tulemusi. PU14 vanuseklassis sai Kenert Kyutson (5.b) 1. koha ning Bruno Mägi (5.b) 3. koha. PU16 vanuseklassis saavutas Markkus Soikonen (7.b) III koha ning PU18 vanuseklassis võistelnud Robin Rajaleid (10.t) 1. koha.



FOTO: ERAKOGU

5. veebruaril jagati Tartu ja Tartumaa 2024. aasta spordiaasta tänuüritusel tunnustusi. Meie kooli liikumisõpetuse õpetaja Maris Pagel pälvis Eesti Kultuurkapitali Tartumaa ekspertgrupi spordi aastapreemia. Palju õnne!



FOTO: TRIIN NAGEL

24. jaanuaril läbisid 9.b klassi õpilased esmaabikoolituse Marju Bildi juhendamisel, kes töötab igapäevaselt kiirabiarsina. Noored said juurde vajalikke teadmisi selle kohta, kuidas kannatanut aidata ning teha südame-massaaži. Tutvuti ka AED elustamisaparaadiga ning kuulati, milline näeb välja töö kiirabis.



FOTO: KAISA KREELA

Sõbrapäeval, 14. veebruaril sai peamaja fuajee uue ja südamliku kuue. Töötasid roosikuller, postkast ja kohvik.



FOTO: ERAKOGU

Laupäeval, 8. veebruaril toimus AHHA-keskuses üle-eestilise robotikavõistluse First Lego League (FLL) Lõuna-Eesti eelvoor. Meie kooli esindasid õpetaja Kirs Pesti juhendamisel 5. klassi õpilased Joosep Kommusaar, Miina Kommusaar, Johannes Leola ja Kristjan Sinyakov. Robotimängus said õpilased 29-st tiimist 8. koha.



FOTO: ERAKOGU

Jaanuari alguses andis algklasside õpilastele kontserdi ansambel Äge Brass. Koos seis külastas I kooliastet ka eelmise õppeaasta kevadel ning seekord andsid nad jätkukontserdi „Suur Pauk vol.2 ehk mis sai edasi?“. Lisaks lõbusa muusikalise muinasjutu kuulamisele kutsuti ka õpilased koos ansambliga lavale musitseerima.



FOTO: KRISTI SAKSING

31. jaanuaril korraldasid Lätte algklasside õpetajad Tartumaa 2. klasside õpilastele „Tarkade ja osavate mängu“. Sündmus tõi kokku õpilasi 22 koolist üle maakonna. Õpilastele viidi läbi erinevaid füüsilisi, käelisi ning meeskondlikke oskusi nõudvaid ja arendavaid tegevusi.

Kokkuvõtted aasta alguse spordisaavutustest

Jaauari- ja veebruarikuu oli sportlaste jaoks tegus. Lähte kool võõrustas mitmeid kordi võistlusi ise, kuid viis õpilased oma oskusi näitama ka kaugemale. Kuigi iga kord poodiumikohta saavutada ei õnnestunud, saadi alati kogemuse võrra rikkamaks.

AUTOR: KAISA KREELA

17. jaanuaril Tabivere Põhikoolis toimunud noorte kõrgushüppe võistlustel nopiti mitmeid poodiumikohti erinevates vanuseklassides (täpsema info leiad piltuudistest). Tublid tulemused tegid ka PU12-vanuseklassis võistelnud Ranel Heinlo (1,05 m) ning 4. koha saavutas PU18-vanuseklassis esindaja Marthi Mooses (1,40 m).

22. jaanuaril koguneti Lähte spordihoonesse, kus toimusid Tartumaa rahvastepalli võistlused 1.–3. klassidele. Lähte tüdrukute võistkond pääses küll alagrupist edasi, kuid 3.-4. koha mängus pidid tunnistama Kõrveküla Põhikooli paremust. Võistkonda kuulusid: Miina Sabre, Getter Kerro, Lisandra Pülsü, Maribel Joosep, Tega Rebeka Okugbeni, Adeele Hunt, Ella Viia, Susanna Lüüs. Lähte poisid seekord oma alagrupist edasi ei pääsenud, kuid näitasid platsil siiski, et võitlusvaimu on neis palju. Võistkonda kuulusid: Mattias Siim, Ken-Erik Filatov, Raimond Treiman,

Mattias Veedla, Tomy Sada, Martten Maasing, Marcus Siim, Ralf Rummel.

4. veebruaril võõrustas Lähte maakondlike pallilahingu võistlusi 1.–3. klassidele. Tüdrukute võistkond saavutas lõpparvestuses 4. koha. Võistkonda kuulusid: Miina Sabre, Getter Kerro, Lisandra Pülsü, Adeele Hunt, Tega Rebeka Okugbeni, Emilia Rooma, Runo Nora Okugbeni, Susanna Lüüs, Elle Henriette Ploom. Poisid saavutasid kaheksa võistkonnana hulgas väärrika 6. koha. Võistkonda kuulusid: Mattias Siim, Raimond Treiman, Tomy Sada, Mattias Kolsar, Marcus Siim, Ralf Rummel, Mirko Mets.

6. veebruaril osales Lähte kooli korvpalli võistkond Ülenurmes Tartu linna ja maakonna korvpalli meistrivõistlustel ning tagasi tuldi sealt 4. kohaga. Võistkonda kuulusid: Jaagup Altoja, Keiro Ainsoo, Marcus Zikaras, Sebastian Villemis, Rasmus Rives, Erik Vaheer, Kaarel Kaasik, Randes Kanter, Siim Joosep Jalast, Robin Vaheer, Reigo Raasik. Sportlasi treenis Ivi Kaljuvee.



FOTO: ERAKOGU

Lähte saavutas Ülenurmes toimunud korvpalli võistlustel üheksa võistkonna seast 4. koha.



FOTO: KAISA KREELA



FOTO: KAISA KREELA

Tartumaa pallilahingu võistlus oli paljude noorte jaoks esimene kogemus, mille jaoks treeniti mitu kuud.



FOTO: ERAKOGU

Tartumaa rahvastepalli võistluseid 1.-3. klassidele korraldas sellel aastal Lähte kool.

Hetki talvisest spordipäevast

13. veebruaril toimunud 4.-12. klasside spordipäeval võisteldi viiel alal: köievedu, teatevõistlus, teatekelgutamine, lumejalgpall ja teateuisutamine.

FOTOD: KRISTI SAKSING



Kuidas ajumäda koolist minema juhtida

Küll alles tahaks, et koolid oleksid tõelised haridustemplid ja et kõik, mis seal tehtud saab, aitaks kaasa õpilaste vaimsele ja füüsilisele arengule. Ent nagu selgub, siis paraku ei oleseda nii lihtne tagada.

AUTOR: MARTIN PENT, DIREKTOR

On üldteada, kuidas ajapikku on koolielu mõtestamisel toimunud oluline nihe ning õigustatult või mitte, aga üha vähem räägitakse õpilaste õpetamisest ja üha enam õpilaste õppimist soodustavate tingimuste loomisest ning seda pärssivate faktorite kõrvaldamisest.

Eks aeg annab arutust, kumb mõtteviis see õigem on ja kas üldse tasub nende vahele piiri tõmmata. Õppimist pärssivaid tegureid on aga hulgamis ja nende vastu võitlemine on suurele hulgale õpetajatele tavapäraseks osaks igapäevatööst. Nõnda on see olnud alati, sest pole midagi inimlikumat sellest, et tähelepanu mõnelt vaimselt pingutatud nõudvalt ülesandelt hajub või et mõni süütu kiusatus keskendumise ära hajutab. Häda on selles, et nende kiusatuste hulk ajas üha suureneb ja nüüdseks on sellele antud ka kõnekas ja kõlav koondnimetus, mis räägib iseenda eest – selleks on ajumäda. Ajumäda valiti hiljuti läinud aasta sõnaks ja see tähendab mõistuse hääbumist tühiste ja vähest kuni olematut mõttetegevust nõudvate materjalide tarbimise tõttu. Need materjalid pärinevad peaaesjalikult mõistagi sotsiaalmeediast ja nagu tõendasid viimased PISA testide analüüsid, siis paraku on küsitava kvaliteediga ja lihtsalt odava, meelelahutusliku veebisisu tarbimine saanud igapäevaseks reaalsuseks mitte ainult vahetundides, vaid ka tundide ajal. Ehkki see viimane paljastus pani imestama nii mõnegi koolikauge inimese, teadsid enamus kooliinimesi seda niigi. Tundus, et vähemalt korraks tõusis teema ka ühiskondliku huvi keskmesse, olgu selle tunnistuseks või avalik kiri, et õhutada haridusministeeriumit välja mõtlema selgemaid reegleid nutiseadmete kasutamisele koolis.

„Ajumäda tähendab mõistuse hääbumist tühiste ja vähest kuni olematut mõttetegevust nõudvate materjalide tarbimise tõttu.“

Reeglid nutiseadmete kasutamisele koolis

Põhimõtteliselt käibki võitlus selle nimel, et me ei laseks end oma meelevaldas olevatel, kuid mõjuvõimsatel vahenditel juhtida ajumäda teele, vaid hoopis millegi niisuguseni, mis meid inimestena arendaks. See on mõistagi üks lõputu vaidlus, mille arengut on läbi aastate olnud huvitav jälgida. See, mis algas suure optimis- miga digitehnoloogia revolutsioonilisest mõjust haridusele, on vähehaaval jõudnud punkti, kus seda optimis- mi enam

nii väga ei ole, on vaid kas nõutus või hoopiski pessimism. Kõik saavad aru, et nutiseadmed segavad, näib, et seda möönavad isegi nende kõige tulihingelisemad fännid. Nüüd on sihiks võetud see, et õpilased ise loobuksid oma digitaalse sõbra liigkasutamisest, pannes sealjuures vapralt vastu ajumäda keelutusele. Kuulates seda helesinist unistust ja meenutades ajuteadlase Jaan Aru tõmmatud paralleeli nutivahendi ja heroiini vahel, on nõutus kerge tek- kima. Ühesõnaga, me loodame siis ikka veel, et asjandust, mille veetus põhineb nendel samadel füsioloogilistel meh- hanismidel nagu keelatud mõnuainetel, on võimalik õpetada mõõdukalt ja mõistusparaselt kasutama,

ilma rangete piirangute- ta ja tagatipuks ka veel laiadele massidele. Vahest on see tõesti nii, kuid samal ajal ei oleks ma põrmugi üllatunud, kui meie digiriik jõuab viimaks pärast pikka vastupanu sin- na, kuhu on jõudnud juba suur osa teisi arenenud riike – see tähendab isiklike digivahendite veelgi rangemate piiranguteni koolis. Kellele siis keelud ikka meeldiksid ja tuld antakse nende pihta kõvasti. Kuid kas pakutakse ka mingeid muid alternatiive peale selle, et „õpetage neid lihtsalt paremini



FOTO: KRISTI SAKSING

kasutama“, siis selle koha pealt on pigem põhjust olla pessimistlik. Vähemalt nõnda on elu näidanud. Näib, et kõik hea, mida piiramatu teabe kasutamise võimalus an- nab, kipub ajumäda vastassuunaliselt ära tasandama, vähemalt statistiliselt. Otsides sealjuures mingisuguseidki märke mõnest lähiminevikus paranenud koolihariduse mõõdikust ja olles siis sunnitud pettuma, nähes kas stagnatsiooni või hoopis tu- lemuste taandarengut, tekib hirm, kas ehk ajumäda pealetung ongi juba võitmas.

Ajumäda võit

Mulle on õpilased isiklikult kirjeldanud seda, kui lihtsaks on praegusel hetkel muu- tunud spikerdamine. Kui varem räägiti, kui- das hea spikri valmistamisel seda lõpuks kasutama ei pidanudki, kuna sisu sai selle tegemise käigus omandatud, siis on süga- valt kahtlane, kas see enam kehtib ja kehti- da saabki. Tillukesest juhtmevabast kõrvak- lapist juuste all võib lasta kõnerobotil endale ette siristada vägagi põhjalikke vastuseid.

Nutikell, kuniks seda ära ei korjata, võib olla oma väiksusele vaatamata just- kui avatud õpiku eest. Kui õpetaja valvel pole, võib ka üpris labasel ja vanamoodsal viisil oma tele- fonist otse asju järele vaadata. Ma ei kavatse siin norutada, nagu oleks vanasti olnud rohi rohelisem. Aga vastukaaluks meie üldkehtivale arengu ja progressi narratiivile ei teeks paha ka vahelduseks ausalt mõõnda, et meie suureks pettumuseks ei paista ka mida- gi paranevat. Hea ei tundu kurja võitvat, kvaliteetsisu ei mata ajumäda enda alla, vaid pigem vastupidi. Ei saa välistada, et parim viis ajumäda tõkestamiseks ongi vaid lihtlabane keelamine – koos kõige heaga, mis viimasega kõrvu käib.

„Ei saa välistada, et parim viis ajumäda tõkestamiseks ongi vaid lihtlabane keelamine.“

Vilistlane Kristjan Gold on jõudnud „Telehommikusse” suure tööga

Hommikul televiisorit avades ei pruugi esialgu märgatagi, et otse-eetris seisab meie oma vilistlane Kristjan Gold. 2001. aastal meediasuuna lõpetanud Kristjan jagab oma teekonda telesse jõudmisest ning annab kasulikke nõuandeid.



FOTO: KANAL2

Tuntud raadiohääli on nüüd ka telenägu, juhtides koos Romi Hasaga „Telehommikut”.

KÜSIS: MARTA RAUDSEPP

Kelleks unistasite väiksena saada?

Mu ema töötas uurijana, arvasin, et see või jurist võiks olla sobivad elukutsed. Mingil hetkel tundsin, et kuna mind filmid meeletult paeluvad, siis režissöör võiks olla lahe amet. Lähtel õppides sain aru, mida see tegelikult tähendab ja otsustasin raadio kasuks. Ajakirjanduse huvi tekkis põhikoolis. See oli ka põhjus, miks ma Lähtele õppima läksin.

Mis olid Teie valikud pärast gümnaasiumi lõpetamist?

Ma hakkasin juba gümnaasiumi ajal tegema tööd Eesti Raadio Tartu stuudiole ja nad soovisid, et ma jätkaksin, siis muud valikut ei olnud, kuisellegajätkata. Pealegi mulle see väga meeldis ja tundus, et ka sobis.

Kuidas jõudsite sinna, kus olete täna?

Tööga. Kõige olulisem on tunda huvi oma töö vastu ja seda nautida.

Mis on töö juures televisioonis kõige põnevam? Mis teeb selle keeruliseks?

Minu teletööle eelnes üle 20 aasta

raadiote hommikuprogramme, mistõttu üleminek ei olnud kõige keerulisem. Ma armastan otse-eetrit, sest kunagi ei tea, mis täpselt võib juhtuda, see lisab mõnusat pinget, mida ma naudin. See ilmselt ongi kõige põnevam. Seesama otse-eetervõib olla ka kõige keerulisem. Minusugusel algajal teletöö kontekstis on siiani veel veidi keeruline kõikide kaamerate jälgimine, aga ilmselt tuleb vilumus kogemusega.

Palun kirjeldage mõnd televisiooni telgitagust, millest inimesed tihti ei tea või aru ei saa!

Paljud ilmselt ei mõista, et näiteks „Telehommikut” teeb ligi 20 inimest. Ekraanil oleme küll mina ja Romi, aga ilma taustajõududeta see saade ei eksisteeriks.

Kui sooviksin samuti minna televisiooni, siis milliseid samme võiksin astuda pärast gümnaasiumi? Mida saaksin teha juba praegu?

Tänapäeval on ilmselt lihtsam alustada kaameraga harjutamist, sest erinevaid keskkondi, kus oma sisu jagada ja kaamera ees olemist harjutada, on kümneid. Ma isiklikult hindan väga laia silmaringi ja loomulikkust. Ajakirjanduslik haridus ei tule kunagi kahjuks, aga ma arvan, et see ei ole täna enam primaarne. Oluline on tunda meid ümbritseva vastu huvi. Võimalusi teletöö nüansside õppimiseks on samuti Eestis piisavalt, näiteks BFM-is.

Kellena näete ennast 10 aasta pärast?

Kui ma vaatan, kui suurte sammudega areneb praegu AI, siis pole üldse kindel,

et saatejuhte tulevikus enam vaja on. Ma siiski loodan, et isikupära hinnatakse ka edaspidi.

Mis aastal ja miks tulite Lähte kooli?

Tulin Lähtele õppima 1998. aastal. Lähte oli ainus kool sel hetkel, mis pakkus juba gümnaasiumis ajakirjanduskallakut.

Mis oli Teie meeldejäävaim mälestus Lähte koolist?

Mu kodu jäi ligi 200 km kaugusele, kui Lähtele õppima tulin. Iseseisva elu alustamine koos teiste klassikaaslastega oli kogemus, mida ma ei vaheleks millegi vastu. See kasvas ja õpetas palju. See, kuidas kohati kadus piir kodu ja kooli vahel, oli midagi sellist, millele ilmselt õpetajad väga hästi ei vaadanud, aga mis andis vähemalt mulle unikaalse kogemuse.

Kui saaksite anda ühe soovitusetuse õpilastele, siis milline see oleks?

Ma olen seda siin juba vist väga palju korranud, aga uudishimu on see, mida ma siiralt soovitan. Kõige ja kõigi vastu. Kriitiline mõtlemine tuleb samuti alati kasuks.

Kuidas tulete toime praegusel pimedal ajal varajase ärkamisega? Mis on teie nipid?

Minu varajase ärkamise nipp on rutiin. Olen seda teinud juba kokku ligi 25 aastat. Olen küll alati olnud hommikuinimene, aga kui inimene selle rütmi kätte saab, siis ei olegi nii keeruline.

Jõuluball „Sädele ja sära“ oli pidu, mis tõi nii rõõmu kui ka pahandusi
Lähte Ühisgümnaasiumis toimus 13. detsembril 2024 sädelev ja pidulik jõuluball, mille korraldas 11. klass. DJ Vau, meeleolukad etteasted ning fotosein tegid õhtu eriliseks. Kuigi peole jagus ka sekeldusi, jäid osalejatele siiski meelde eelkõige meeleolukas tantsuõhtu ja ühised hetked.

AUTORID: STIINA VIHHER JA SANDRA SIILBEK

Lähte Ühisgümnaasiumis toimus 13. detsembril kauaaodatud jõuluball, mille teemaks oli „Sädele ja sära“. Õhtu tõi kokku pidulikus meeleolus õpilased ja õpetajad, pakkudes võimalust nautida muusikat, tantsu ja meeleolukat seltskonda. Õhtut sisustas DJ Vau, kes mängis tantsuks sobivaid lugusid ning avatud olid nii fotosein kui ka suupistelaud. Ballil esitati etteasteid klasside poolt, mis said publiku seas palju kiidusõnu. Kõige suuremat elevust tekitas 12. klassi poiste etteaste, mida peeti õhtu säravaimaks hetkeks. Traditsiooniliselt valiti ka balli kuningas ja kuninganna, kuid külalised tõid välja, et tänavune valimisprotsess oli tavapärasest erinev ning tekitas segadust.

12. klassi osaleja jagas oma muljeid järgmiselt: „Ball oli tore, kõik meeldis, välja arvatud, et mõni õpetaja läks liiale enda väljaviskamiste ja süüdistamistega. 11. klass sai balli korraldamisega hästi hakkama, fotosein aga tekitas küsimusi. DJ oli täitsa okei, saime isegi soovilugusid pika rääkimise peale. Kuigi balli kuninganna ja kuninga valimine jättis soovida. Ei küsitud kommentaare, mida on tavapäraselt tehtud. Muusika meeldis väga, saime tantsida ja kui lood ei meeldinud, saime käia ennast värskendamas söögiga. Esimene kord olid kavas etteasted, see isegi sobis, eriti meeldis 12. klassi poiste kava, mis jäi tervet õhtut rõõmustama.“

Kahjuks ilmnes üritusel ka juhtumisi, mis varjutasid pidu, osa õpilasi jäi vahele alkoholi tarbimisega. Fotod ära korjatud alkoholist ja ostutšekist ilmusid eelmises Lügemikus. Koolidirektor Martin Pent kommenteeris juhtunut järgmiselt: „Mul polnud paraku juhusel kõnealusel üritusel viibida. Selge see, et alkoholi kuritarvitamine on vale, kuid õnneks ei varjutanud see muus osas väga hästi korraldatud ja meeleolukat pidu.“ Sotsiaalpedagoog Helena Saar soovis, et tema kommentaari koolilehes ei avaldataks. Üldiselt jäi jõuluballist kõlama positiivne tagasiside ning 11. klassi korraldajaid kiideti ürituse sujuvuse ja meeleoluka atmosfääri loomise eest.

Heal lapsel mitu nime, nimel ilus tähendus

AUTOR: KETRIIN EISMEL

1.–3. klassi õpilaste vanemad on olnud laste nimede panemisel loovad. Millised on populaarsemad nimed ning kuidas õpilased oma nime saanud on?

I kooliastmes käib kokku 121 õpilast. Nendest poisse on 55 ja tüdrukuid 66. Uurides nimesid, selgus, et nimekordusi on võrdlemisi vähe. Tüdrukute hulgas oli **Kertu** ning **Emily** nime kõige sagedamini. I kooliastme kõige populaarsem tüdruku nimi ongi Kertu, see nimi on kolmel õpilasel. Nimi Emily on kahel õpilasel. Tegelikult on nimekordusi rohkem, kui arvestada sisse ka nimed, mis on teineteisest natukene teistmoodi kirjutatud. Näiteks on I kooliastmes veel **Ketter** ja **Getter**, **Adeele** ja **Adele**, **Matthias** ja **Mattias** ning **Marcus** ja **Marcus**. Kõige populaarsem poisi nimi ongi Mattias, mida esines kolm korda. Õpilast, kellel oleks kolm eesnime, I kooliastmes ei ole. Kaks eesnime on 121-st õpilasest 20-l (17%). Poiste hulgas, kellel on kaks eesnime, on kõige populaarsem eesnimi **Karl**. Tüdrukutel on eesnimed erinevad, mille tõttu kõige enam levinumat ei ole. Nimekirjas jäid silma ka põnevamad ja erilised nimed ning uurisin, milline on nende õpilaste nime saamis-lugu. Õpilane **Linda Loree** (3.a) sai nime Linda oma esivanema järgi. „Linda nimi tuleb Linda Loree vana vanaemalt Lindalt. Loree on nimi, mis

väga meeldis mulle endale. Oligi suur soov vanavanaema austuseks ja Linda nime jätkamiseks. Kalevipoja ema oli ka Linda, siis oli topelt erinev. Linda Loree kõlas erilisel,“ sõnas Linda Loree ema. **Artise** (3.a) vanemad tahtsid, et tema nimi algaks A-tähega nagu teistel pereliikmetel. Nimi ei tohtinud olla eriti levinud ning pidi sisaldama R-tähte. Kuna Artise isa on saanud oma nime oma vanaisa järgi, seoti ka lapse nimi tema vanaisa Mardi nimega. Artise isa kirjutab, et nimi on midagi suuremat, kui lihtsalt nimi. „Kui minu täditütar ütles esimest korda seda nime kuuldes „Art is everywhere.“, siis reaalsuses see täpselt nii ongi. Artis on erinevates kunstides väga hea,“ kommenteeris Artise isa. **Sairose** (1.a) vanemad leidsid nime dokumentaali vaadates. Ka neil oli soov, et nimi peab algama S-tähega ja sisaldama R-tähte. Sellel hetkel, kui nime valiti, oli Eestis alla viie inimese, kelle nimeks on Sairos. Õpilane **Elle Henriette** (3.a) nimi jäi mulle silma just seetõttu, et sellist nime iga päev ei kuule. Tema eesnimi Elle meeldis Elle Henriette isale, kuid emale meeldis rohkem Ella. Vanemate soov oli, et lastel oleks kaks eesnime,



FOTO: KETRIIN EISMEL

ning koos leidsid vanemad nime Henriette, mis sobis Ellega kokku. Nime **Ella** sai endale Elle Henriette väiksem õde. **Frederica Josephine** (1.b) nimi on inspireeritud muusikast. Tema emale meeldis juba 10-aastaselt Freddie Mercury, kelle nimesse ta kiindus. Freddie on ema jaoks aga hüüdnimi ja lapse esimeseks eesnimeks sai hoopis nime tausta uurides Frederica. Josephine tuli aga Chris Rea laulust „Josephine.“ „Selle laulu muusika ning positiivne sõnum tekitavad minus alati hea ja sooja tunde ja nimi Josephine lausa heliseb selles. Mängides erinevate meelepärase nimedega, tundus see kõige paremini kokku sobivat Fredericaga. Josephine nimi kannab ilusat tähendust (heebrea keeles „Jehoova on andnud/lisanud“) ning seda nime on kandnud paljud nimekad naisterahvad,“ kirjutab Frederica Josephine'i ema. Muusikaline nimi on ka **Keneli** (2.b). Vanemad tuletasid nime laulja Celine Dion järgi, ja nii tuligi nimi Keneli. I kooliastme vanematelt vastuseid saades selgus, et vanemad on valinud on laste nimed hoolikalt ja kõigil vastajatel olid põnevad lood.

12. klassi spordisuund käis AHHA-s

14. jaanuaril käisid 12. klassi spordisuuna õpilased teaduskeskuses AHHA õppepäeval. Uurisid õpetaja Helle Järvalt, mida seal õpetati ja mis oli õppepäeva eesmärk.

AUTOR: LISETE HUUM

Bioloogiaõpetaja Helle Järvalt: „Inimese anatoomia õppepäev AHHA-s on mõeldud 12. klasside sportlastele, sest neil on kohustuslik inimese füsioloogia suunaaine. Need kaks ainevaldkonda (anatoomia ja füsioloogia) on omavahel lahutamatu seotud. Koolis pole piisavalt praktilisi vahendeid ja seetõttu on Ahha-s tehtavad uurimuslikud saaliülesanded ja praktiline laboritöö õpilasi arendavad ja teadmisi kinnistavad.

Rühmatööna tehti saalis keha soojuste määramist termokaamera abil, mõõdeti vererõhku, määrati keha pikkust reieluu pikkuse põhjal, lihastööd Münchenhauseni ehk Heege tornis tõmbamisel, Vambola siseelundite asetust kehaõõnes jne. Laboritööna lahati kopse ja südant. Sellele eelnes vastavate organite ehituse ja talitluse meeldetuletus.



FOTO: NELE LIIS SALUMETS

Õpilased kopse ja südant lahkamas.

Pärast õppepäeva oli õpilastel võimalik iseseisvalt külastada näitust „Ahha, valguslinn!“. Näitus on üles ehitatud kui tõeline põgenemismäng, kus saab avastada valguse saladusi ja lahendada mitmesuguseid mõistatusi. Valguslinnas saab proovile panna kõik valgusega seotud teadmised ja õppida mõistma selle mitmekesiseid aspekte, sealhulgas teaduslikke, tehnilisi, sotsioloogilisi, esteetilisi ja ka kunstilisi vaatenurki.

Õpilased jäid päevaga väga rahule. „Õppekäigust AHHA-sse on mul kindlasti tulevikus kasu, kuna sain väga palju uusi teadmisi rühmatööde käigus. Kogu õppepäev oli väga hariv ja meelde jääv. Kõige rohkem jäi meelde, kuidas lahatakse kopse ja kuidas määrata keha pikkust reieluu pikkuse järgi,“ võttis päeva kokku spordisuuna abiturient.



FOTO: NELE LIIS SALUMETS

Juhendaja õpilastele demonstreerimas elundeid.

Katsejänesed käisid matkal

AUTOR: KETRIIN EISEL

Loodussuuna raames saavad õpilased käia mõned korrad aastas matkal. Kui esimene kord külastati Lahemaad, siis seekord võeti ette 10 km pikkune matk Kiidjärvelt Taevaskotta.

Meie matk algas Kiidjärvelt. Ilm oli vihmane, aga olime selleks vastavalt riidesse pannud. Õpetaja Voitka eesotsas ja loodussuuna katsejänesed järel, asusime Taevaskoja poole tee. Me kõndisime enamasti Ahja jõe ääres, mida ümbritseb Ugandi lavamaa maastikurajoon. Matka jooksul pidime kirja panema märkmeid, et hiljem täita raport. Ugandi lavamaale kohaselt oli meie teel mitu kungast. Kuna tõusud olid kohati libedad, otsustasime, et kergem on lasta liugu.

Ka jää tugevust katsetati ja veeretati lumepalle mitme meetri kõrguselt liivakivi paljandilt alla. Jää küll katki ei läinud, aga jätkasime oma teed siiski maismaa peal. Lumepalle lendas ka üle pea.

Saesaare hüdroelektrijaama juurde jõudes olime läbinud rohkem kui poole teekonnast. Buss ootas meid sealsamas ja kes väga tahtis, võis matka enda jaoks lõppenuks pidada. Tugevamad liikusid edasi Suure ja Väikse Taevaskoja poole.

Tegelikult oli kõht päris tühi ja püksid liu laskmisest märjad, aga sihtkohta me jõudsime. Bussi jõudes sõime pirukaid ja õpetaja Voitka toodud küpsetisi.

Ees ootab veel kaks väljasõitu. Järgmisena avastame Peipsi järve ääres Sibulateed ning viimaseks jääb Kesk-Eestis toimuv õppekäik. Matkad on olnud õpetlikud ja kinnistanud teooriat, ning samas ka meelde jäävad.



FOTO: KIRSI TIITS

Suure Taevaskoja liivakivi paljand tõuseb jõepinnalt 22,5 meetrini, suhteline kõrgus on aga 38 meetrit.

Podcast „Tagasi klassiruumi” – kooliaeg läbi vilistlaste silmade

Millised olid kõige meeldejäädavamad hetked koolipõlves? Milliseid vempe tehti ja millised õpetajad jäid eredalt meelde? Podcast'is „Tagasi klassiruumi” võtavad Lähte Ühisgümnaasiumi vilistlased ette nostalgilise ajarännaku, et jagada lõbusaid, õpetlikke ja üllatavaid lugusid oma kooliajast. Esimene episood on eetris juba 3. märtsil kell 18:00 ja see on leitav nii Spotifyst, Õpestuudio YouTube'ist kui ka kooli sotsiaalmeediast. Jälgi meid ka Instagramis @tagasi_klassiruumi!



Taskuhäälingut „Tagasi klassiruumi” teevad Sandra ja Stiina meediasuuna lõpuprojektina. Taskuhäälingu kontseptsioon ja logo on nende loodud, kuid selle võib edasi parrandada järgmistele lendudele, et podcast'i ka edaspidi täiendada värskete intervjuudega.

Tundke koolist rõõmu!
Sandra Siilbek ja Stiina Viher

Eesti Raamatu Aasta on täidetud mitmete põnevate sündmustega

30. jaanuaril, A. H. Tammsaare sünniaastapäeval sai alguse raamatuaasta. Uurisin meie huvijuhilt ja Lähte raamatukogu juhatajalt, mis on plaanis koolis ja raamatukogus seoses erilise aastaga.

AUTOR: LISETE HUUM

Huvijuht Kristi Saksingu sõnul sügisel õppeaastaplaani koostamisel eraldi Eesti Raamatu Aasta tegevuste planeerimine otseselt teemaks ei olnud. Ta tegi üleskutse, et kogu koolipere saadaks pilte tal- le oma lemmikraamatutest ja raamatulugemistest. „Raamatuaasta kestab järgmise aasta kevadeni, nii et pilte jõuaks koguda küll,” sõnas ta. Kuna huvijuhil on veebruaris kiire juba sõbrapäeva ja vabariigi aastapäeva aktuse ettevalmistamisega, siis soovib ta märtsis, kui on emakeelepäev, sellele teemale rohkem pühenduda. Õpetaja Triin Nagelilt sai ta hea idee moodstada kooli raamatuklubi, et saaks

teiste raamatuklubidega kohtumisi teha ning lugemist õpilaste seas au sisse tõsta. Raamatukogujuhata Heili Tali sõnul on raamatuaasta tähistamine oluline, et meie rahva kirjaoskus ei kaoks ja me väärtustaksime oma keelt ja kirjandust. „Sellepärast on väga oluline tähistada seda aastat meeldejäätavate sündmustega kõigil üheskoos ja igapäev eraldi, kas või sellega, et loeme iga päev paarküm- mend lehekülge eesti kirjandust või tutvume lähemalt mõne eesti kirjaniku või luuletaja loominguga,” sõnas ta. Üle riigi on raamatuaasta programm väga tihe ja moodustatud on Eesti Raamatu Aasta peakomitee. Palju sündmusi toimub raamatukogudes. Lähte Ühisraamatukogus on samuti ettevõtmised just sellele erilisele aastale pühendatud. Raamatukogu võtab osa tähemängust, mis igal kalendrikuul on pühendatud ühele tähele ja sellega seotud žanrile. Jaanuaris oli raamatute väljapanek A-aabits, veebruaris D-draama, märtsis F-folkloor, aprillis H-huumor jne.

Rändnäitus eestikeelse raamatu ajaloost

Eriti pidulik saab olema 17. veebruar, kus Lähte raamatukokku jõuab suur rändnäitus, mis annab ülevaate eestikeelse raamatu loost, selgitab

raamatuaasta tähendust ja annab ülevaate, kuidas on raamatukultuuri tähtpäevi varasemalt tähistatud. Selle näitusega on võimalik tutvuda 21. märtsini ja Heili Tali loodab, et kõik Lähte Ühisraamatukogu lugejad ja Lähte Ühisgümnaasiumi õpilased leiavad aja seda vaatama tulla. Enne vabariigi aastapäeva toimub juba traditsiooniline viktoriin gümnaasiumiõpilastele, mis sellel aastal on pühendatud eelkõige kultuuriloole ja eesti raamatule. Võimalik on osa võtta küsitlustest ja anda oma hääli enda eesti kirjanduse lemmikautorile või -raamatule. Kindlasti toimub märtsikuus kohtumine kirjanikuga. Kelle raamatukogu külla kutsub, see jääb veel saladuseks. Märtsikuu lõpus tähistab raamatukogu 103. aastapäeva. Raamatukogul on säilinud palju väga vanu lasteraamatuid, millest pandi sünnipäeva puhuks kokku näitus „Lastekirjanduse pärlid”, pärliteks on raamatud 1940.–1960. aastatest. Raamatukogujuhataja sõnul on see näitus kindlasti huvitav vaatamine lastele, aga veel põnevam ja nostalgilisem ehk praegustele lastevanematele ja vanavanematele. Vahva vanade postkaartide näitus toimub maikuu.

„Rahvas algab raamatust.”
(Hando Runnel)



Elu enne lõppu

Varsti-varsti on käes eksamid ja gümnaasiumi lõpetamine ning Lügemiku tiimi hakkas huvitama, mida abiturientid ise sellest arvavad. Viis julget abiturienti jagasid meiega oma mõtteid ja plaane edasiseks.

Kuidas Sa valmistud eksamiteks?

ANONÜÜMNE KUKK (12.ts): Õpin iseseisvalt ja koos sõpradega ning käin võimalikult palju konsultatsioonis, sean sihid endale.

ILJA SOBOLEV (12.ts): Ausalt öeldes ma eksamiteks eriti ei valmistu. Minu jaoks on oluline ainult eesti keele eksam, kuid ka sellesse suhtun rahulikult. Inglise keelele püüan siiski natuke aega pühendada, kuna pean seda oma nõrgemaks küljeks. Keemiaeksamiks valmistun tõsiselt. Proovin iga päev õppida umbes 40 minutit, seitse päeva nädalas, ja osalen ka õpetaja konsultatsioonides. See on ainus aine, kus tahan anda endast maksimumi.

ANONÜÜMNE REBANE (12.ms): Eksamiteks valmistun ikka nii, kuidas õigeks pean. Õpin nii palju iseseisvalt, kui suudan, ja vajadusel küsin ka õpetajatelt nõu. Kindlasti enne eksameid käin ka konsultatsioonides.

JAANIKA LEPP (12.ms): Hetkel üritan lihtsalt eesti keele ja matemaatika tundides rohkem keskenduda ja asju meelde jätta. Hetkel tunnen, et on liiga vara hakata ennast ette valmistama näiteks matemaatikaks või valitud bioloogiaeksami, kuna eksamiteni on aega veel ja ei maksa liiga varakult algusest pusima hakata.

ANONÜÜMNE KIISU (12.ms): Eksamiteks valmistudes on oluline korraldada oma õpingud, luua õppeloojastika ja jagada aega erinevate ainete vahel.

Mis on Sinu edasine plaan peale gümnaasiumi lõpetamist?

ANONÜÜMNE KUKK (12.ts): Kõigepealt on plaan käia ära kaitseväes ja peale seda siis kutsekasse.

ILJA SOBOLEV (12.ts): Minu eesmärk on astuda Tartu Ülikooli arstiteaduskonda. Mul ei ole teisi variante – see on minu unistus ja olen valmis selle nimel kõvasti pingutama.

ANONÜÜMNE REBANE (12.ms): Hetkel olen ma segaduses, mida edasi tahan teha. Algne plaan on edasi õppima minna, aga kui ei õnnestu, võtan vaheaasta ja töötan ning siis proovin uuesti.

JAANIKA LEPP (12.ms): Minu edasine plaan on õppida midagi, mis mind huvitab. Praegu on kõik väga ebakindel ja rada mu ees pole üldse selge. Plaanin otsida paar ülikooli või kutsekat ja kandideerida erialadele, mis mind kõnetavad. Tean kindlasti, et tahan õppida midagi humanitaarvaldkonnas, aga ka see pole kivisse raiutud ja eks tulevik näitab, mis minust saab. Hetkel üritan lihtsalt mitte paanikasse minna.

ANONÜÜMNE KIISU (12.ms): Minu edasine plaan peale gümnaasiumi lõpetamist on suunata oma tähelepanu tervisega seotud valdkondadele, kuna see on mulle oluline.

Millised raskused on Sul seni esinenud edasiste õppimisvõimaluste valimisel?

ANONÜÜMNE KUKK (12.ts): Raskuseks on olnud vaid see, etmaeitea, mida edasitahanteha.

ILJA SOBOLEV (12.ts): Valiku tegeine ei olnud keeruline – Eestis on ainult üks koht, kus saab meditsiini õppida, see tegi otsustamise üsna lihtsaks.

ANONÜÜMNE REBANE (12.ms): On nii palju asju, mida ma teha tahan, ja seetõttu olen hetkel segaduses.

JAANIKA LEPP (12.ms): Võimalusi on meeletult palju, mis on muidugi hea, aga samas see tekitab mulle palju segadust. Just siis, kui tunnen, et olen valiku teinud eriala suhtes, tutvustatakse mulle uusi huvitavaid erialasid, mida õppida. Lisaks paljudele valikutele on ka kahjuks suur rõhk rahal. Vaatan erialasid tihti mõttega, kui palju selle ala tööle raha saab, mis on väga kurb.

ANONÜÜMNE KIISU (12.ms): Raskused edasiste õppimisvõimaluste valimisel on sageli seotud ebakindluse ja sobiva eriala leidmisega.

Mida soovitaksid teistele, kes veel ei tea, mida peale gümnaasiumi lõpetamist teha?

ANONÜÜMNE KUKK (12.ts): Vaadake, lugege ja viige ennast kurssi, mis toimub, kaardistage oma huvid! Minge käige ehk spetsialisti juures!

ILJA SOBOLEV (12.ts): Ma ei hakka tarkpead mängima ega kellelegi elunõu andma.

Igaüks peab ise otsustama ja leidma selle, mis talle kõige rohkem sobib. Ja see on täiesti normaalne, kui Sa veel ei tea – selgus tuleb ajaga.

ANONÜÜMNE REBANE (12.ms): Küsi nõu oma õpetajatelt, sõpradelt, vanematelt, uuri erinevaid koole ja ehk leiad endale sobiva. Kui kohe peale gümnaasiumit midagi ei leia, tööta aastake ja mõtle, mida teha tahad!

JAANIKA LEPP (12.ms): Mul on raske soovitada, kui olen praegu samas paadis, aga mu õde ütles mulle, et midagi pole kivisse raiutud. See lihtne lause aitas mul kindlasti maha rahuneda. Valikuid saab alati muuta ja inimene õpib kogu elu. Kui valid midagi ja see ei sobi, siis miski ei takista sind valimast midagi muud. Tähtis on lihtsalt ennast kuulata ja teha enda otsus, mitte elada kellegi teise unistust.

ANONÜÜMNE KIISU (12.ms): Soovitan teistel uurida erinevaid valikuid ja rääkida inimestega, kes on juba valitud erialal.

Kas on midagi, mida Sa tahad kindlasti enne lõpetamist Lähte koolis (ära) teha? Mis ja miks?

ANONÜÜMNE KUKK (12.ts): Ei ole midagi, mida teha tahaksin. Suurim soov on kooli lõpetada.

ILJA SOBOLEV (12.ts): Ma tahaksin enne kooli lõpetamist klaarida kõik oma "patud" klassikaaslaste ja iseendaga. Püüan jääda oma põhimõtetele truuks lõpuni. Samuti pean tähtsaks jääda ausaks ja siiraks oma lähedaste vastu – nad väärivad seda. Lisaks tahaksin jätta oma jälje kooli. Näiteks aidata parandada kooli haridussüsteemi, kuna hetkel on selles suuri lünki, mida võiks täita.

ANONÜÜMNE REBANE (12.ms): Tegelikult ei taha midagi ära teha. Tahan lihtsalt kiiresti gümnaasiumiga ühele poole jõuda ja võtta sellest järgmisest poolest aastat võimalikult palju.

JAANIKA LEPP (12.ms): Otseselt pole midagi, mida tahaks kindlasti ära teha... peale eksamite muidugi.

ANONÜÜMNE KIISU (12.ms): Enne lõpetamist tahaksin kindlasti osaleda kõikidel kooliüritustel, et luua mälestusi ja nautida viimaseid hetki koos klassikaaslastega.

Reisikiri Kanaaridelt

AUTOR: ALANDRA ONKEL

Hiljuti oli mul võimalus külastada Kanaari saari ja avastada Gran Canaria imelisi paiku. See reis jääb mulle kauaks meelde tänu Kanaaride lummvale loodusele, rikkalikule kultuurile ja põnevatele seiklustele.



Masopalmase düünid.

Reisi esimesel päeval avastasin saare pealinna Las Palmast, kus ka ööbisin. Siin külastasin Poema del Mar akvaariumi, mis oli tõeline visuaalne ime. Muljet avaldasid suur hulk akvaariume ja mitmekesine mereelustik – erinevate raikalade, haide ja meduuside lähedalt vaatamine oli peaaegu hüpnotiseeriv. Olen käinud kokku kolmes eri riigis akvaariumites ning see oli kõige meeldejäävam oma hiigelsuure akvaariumiga, mille ees istudes sai erinevaid kalu ja haisid vaadata. Teadushuvilistele soovitan soojalt Eldern Museum of Science and Technologyt. See interaktiivne muuseum tõi teaduse külastajatele käegakatsutavaks. Seal sai proovida praktilisi eksperimente, tutvuda kosmose ja robotikaga ning isegi virtuaalreaalsuse kaudu reisida. Kellaajaliselt



Palmitose kakaduu.

toimusid ka dokumentaalfilmid loomadest või kosmosest.

Ühel päikeselisel ja järjekordselt kuumal päeval otsustasime oma hotellist teha poole tunni jalutuskäigu Las Palmase Santa Ana katedraali. See gooti ja renessansi stiilis ehitist on tõeline arhitektuuripäril, mille tornidest avaneb hingemattav vaade linnale ja merele. Katedraali sees avaldasid mulle muljet kõrged võlvlaed ja ajaloost kantud kunstiteosed. See on paik, kus saab tundetadalinna kultuurilist ja vaimset ajalugu.

Flamingod, papagoiid, delfiinid ja orhideekollektsioonid

Üks minu reisi tipp hetki oli külastus Palmitose parki, mis asub Maspalomase lähedal. See on troopiline aed, mis on koduks sadadele eksootilistele lindudele, taimede ja loomaliikidele. Park oli jube suur ning et kõike näha ja avastada, läks mitu tundi. Papagoimajja said külalised minna ja lindudele süüa anda ning kui linnud tulid käe peale, sai nendega koos pilte teha. Liblikamajas sai näha erinevaid liblikaliike ning seda, kuidas nad kookonist väljuvad. Toimusid ka kotka- ja delfiini-show'd, nad tegid erinevaid trikke ja hüppeid. Delfiinidega sai ka lisaraha eest koos pilti teha ja neid katsuda.

Maspalomases viibides ei saa jätta külastamata kuulsaid Maspalomase düüne. See hiiglaslik liivaluüeväli meenutas väikest Sahara kõrbe. Jalutamine pehmel, kuumal liival ja ookeani taustal oli midagi erakordset.

Minu järgmiseks sihtkohaks oli Puerto Rico rand, mida peetakse üheks Gran Canaria kaunimaks rannaks. Sinise vee ja laguuni ääristasid pehmed liivad ja kõrged kaljud, mis lisasid kohale iseloomu. Siin oli laine rahulik ja lihtsam ujuda, sain päikestki võtta. Las Palmases oli ookeani ääres tuulisem ning lainedki palju suuremad. Inimesed said rentida surfivarustust ja minna lainetele.

Las Palmases külastasin kohalikku jõuluturgu ja linna keskel olevat päevaturgu, kus oli rikkalik valik kohalikku käsitöökaupa. Modernsema ostuelamuse sain Las Arenase kaubanduskeskuses,



Puerto Rico

mis on Kanaaride suurim ostukeskus. Seal leiab nii tuntud rahvusvahelisi kaubamärke, aga ka kohalikke poode.

Ka Mogán Mall, mis asub Puerto Rico lähedal, väärib mainimist. See kaubanduskeskus on avar ja avatud planeeringuga ning sealne atmosfäär on puhkajatele ideaalne. Seal leidub lisaks ostukeskustele ka rohelisi alasid ja purskkaevusid, mis annavad kohale erilise võlu. Loomulikult oli jõulude ajal saadav elamus kordades vahvam, sest jõulukaunistused ning ehteis jõulupuud andsid edasi emotsiooni, mida Eestis olles pole kogenud.

Kui kavatsete külastada Gran Canariat, soovitan rentida auto, et sõita läbi kogu saar. Liikluskultuur oli viisakas ning maanteed kiirelt läbitavad. Saar on üsna väike, kuid näha on palju. Pealinnas liiklemiseks sai kasutada linnaliinibussi, mis oli tunduvalt soodsam kui taksosõit.



Las Palmase rand.

Lapsesuu: „Armastus on paaris.“

Valentinipäeva vaimus on sel korral lapsesuu teemaks sõprus ja armastus. Oma mõtteid jagavad 2.a ja 2.b klassi õpilased. Suur tänu vastajatele ja klassijuhatajatele Jaana Lukanenile ja Helgi Jermolajevile!

KÜSIS: KÄTLIN JAASKA

Milline on õige sõber?

Annab kommi. - *Ariana*
Tuleb külla. - *Ariana*
Lustlik. - *Tomy*
Ilus. - *Heleene*
Kutsub kinno. - *Ralf*

Kuidas sa saad aru, et sina kedagi armastad?

Kui olen olnud aastaid kellegagi koos. - *Heleene*
Ta armastab mind ka. - *Adele*
Hinges. - *Triin*
Tüdruk on ilus. - *Markus*
Teed kalli ja musi. - *Mattias*

Kuidas armastus tekib?

Üks tüdruk ütleb, et armastab sind. - *Markus*
Ilusaga. - *Triin*
Kallistamisega. - *Adele*
Sa punastad. - *Helena*
Kui ta on minu jaoks ilus. - *Egor*

Mis on armastus?

Meeldivus. - *Egor*
Kui sõber on tugev. - *Žanna-Mia*
Ema. - *Andreas*
Koos elamine. - *Tomy*
Armastus on paaris. - *Triin*

Mis sulle oma sõbra juures kõige rohkem meeldib?

Tal on väike vend. - *Kristel*
Oskab paljusid toredaid asju. - *Mikk*
Rahulik. - *Mirete*
Ta on väga moodne. - *Heleene*
Käib samas trennis. - *Egor*



Lugejamäng

KOOSTAS: KAISA KREELA

Detsembrikuu Lügemiku lugejamängu vastus oli maitsepüha. Loosi tahtel osutus võitjaks 3.a klassi õpilane Pia Ruuse. Palju õnne! Millal ütlesid viimati mõnele lähedasele inimesele „Ma armastan sind“? Sellel aastal on sinu võimalus olla originaalne ja teha seda hoopis mõnes teises keeles. Selleks lahenda ära Lügemiku uus lugejamäng! Kirjuta iga fraasi järele, millises keeles öeldakse niimoodi „Ma armastan sind!“ Kui lahendad lugejamängu õigesti, saad keelte esitähedest kokku lahendussõna, mille palume saata aadressile lygemik@gmail.com hiljemalt 16. märtsiks.

Se agapó!

— — — — —

Ek het jou lief!

— — — — —

Aš tave myliu!

— — — — —

Es tevi mīlu!

— — — — —

Ti amo!

— — — — —

Rakastan sinua!

— — — — —

Jeg elsker dig!

— — — — —

Szeretlek!

— — — — —

Ich liebe dich!

— — — — —



Tõeline sõber

Inimesi kohtab iga päev, ära neist puudust tundma jää! Tuttavaid võib olla palju, ent kes päriselt sind kuulab valjult?

Kommunikatsioon on vastus, et keegi kindla peale ei lahkuks. Sõprade eest hoolitsema peab, tõeline sõprus teeb hingele head.

AUTORID: ATS ILMJÄRV, STEN-JOOSÉP MÄLLO, 10.T

Oled tore sõber sa. Kohtasin sind koolis ma. Tarkust täis on sul pea. Ei ole midagi, mida sa ei tea.

AUTOR: HUGO USIN, 2.B

Sinul alati on rõõmus meel, sinust luuletuse teen. Sõber armas, hooliv, hea, sinuga on alati tore, kas tead!

AUTOR: MARKUS MÄNNIK, 2.B

Koolist leidsin sõbra hea, tal on tarkust täis pea. Siis kui abi vajan ma, sõber alati mind aitab.

AUTOR: SANDRA JÄRVE, 2.B

Särad nagu päike, aga ise oled väike. Süda on sul hell ja hea, rõõmsalt paitan sinu pead.

AUTOR: KADILI KREELA, 2.B

Sõprus

Sõprus on aare, mis hoiab meid koos, elu teekonnal me astume hoos. Sõber on toetus, kui jalgealune kaob, edasiseks eluks sinuga tugimüüri laob.

AUTOR: LAURA MARII KRIIVA, 10.T

Lugejamäng vol.2

KOOSTAS: KAISA KREELA

Eesti Vabariigi 107. aastapäevale pühendatud lugejamängus saab oma oskused proovile panna lünkade täitmises, kus igale numbrile vastab kindel täht.

Lahenduseks on tuntud eesti luuletaja kirjutatud imeilusad luuleread, mis on ka viisistatud ning mida kuuleb ühendkoori esituses tihti laulupeol.

Lahenduse palume saata aadressile lygemik@gmail.com hiljemalt 16. märtsiks.



A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	P	Q	R	S	T	U	V	W	X	Y	Z
				25						5							21	23							

				E				Õ									Ö	E							
13	19			25	26			15		14	12			26	26	12	4		25	4	8	12		3	12
				K				S			Ä						S	Ü							E
				5	14	26	23		6		26	8	12	8			23	8	12	3	25				
S								R	Ü					E											
23	26	20	14					21		18	18	25		6	12	19	12	20		19	25	26	6	12	3
				K				R						S	E					E					E
				5	13	21	8		9	26	26	3	23	25		14	20	25	4	25					
				E				K						E						K					
				25	3	12		5	13	3	7	25	4		5	26	20	20	26		5	12	6	12	
				S	E									K	S				R						S
				4	12	18	23	25		6	14	5	23	9	12	6		21	26	20	8	12		23	12
E	E	S															E	E	S					S	Ü
25	25	23	6	26				3	14	4	8		15	12		25	25	23	6	26		23		8	12
				K	E	S							Õ			K	S								
				5	25	23		20	25	26	8		15		14	12	5	23		4	12	19	14	6	12



Armas lugeja!

Kui sul on ideid, millest kirjutada, või tahad ise mõne artikli kirjutada, võta meiega julgelt ühendust! Oodatud on ka kõik fotod, luuletused, jutud ja joonistused. Kirjuta meile e-postiaadressile lygemik@gmail.com, saada toimetuse liikmetele või juhendajatele sõnum Stuudiumis või tule lihtsalt vestlema!

Lügemiku toimetis

Peatoimetaja: Kaisa Kreela

Reporterid: Katriin Eismel, Hanna-Liis Henn, Lisete Huum, Kätlin Jaaska, Mia Maria Koplimägi, Kaisa Kreela, Alandra Onkel, Krisete Pärna, Marta Raudsepp, Anchela Savolainen, Sandra Siilbek, Stiina Viher

Küljendaja: Birgit Punkar

Juhendaja: Triin Nagel

Minu Eesti

Minu kodumaa on vägagi kaunis,
Eesti rahvas ta vabaks ju laulis.
Okupatsioon ei suutnud meid murda,
meil on väikesed linnad ja loodus, mis lummas.

Haapsalus jalutan ma mööda promenaadi,
Pärnumaa rannas joon Limpa limonaadi,
Saaremaal piilun Panga pangalt alla,
ka Narva-Jõesuus jõuan plätudes randa.

Viljandis saab pärimusmuusikat kuulata,
Tallinnas mööda keskaegseid tänavaid tuulata,
Muhumaal saab suhu leiva maigu,
Võrumaal öeldakse lahkudes: "Hääd aigu!"

Heliseb ja kõlab meie keel,
ei iial hääbu eestlaste meel,
mul südames on mu armas isamaa,
ei iial, ei kunagi hülga teda ma.

AUTOR: SUSANNA PIHOR, 10.L